

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Kurs: Svenska 1

Tema: Grafisk roman, tystnad och färgval i "Missat samtal"

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll	Betygskriterium (E)
<i>Språkliga verktyg för att analysera och tolka texter, såväl skönlitterära som andra texter, i olika former.</i>	<i>Eleven kan läsa, reflektera över och göra enkla sammanfattningar av texter samt skriva egna texter som anknyter till det lästa.</i>
<i>Funktioner och strukturer i olika typer av texter, inklusive grafiska romaner.</i>	<i>Eleven kan översiktligt återge innehållet i några centrala svenska och internationella skönlitterära verk och annat berättande.</i>
<i>Tolkning av hur textens uttrycksformer, såsom bilder och färger, påverkar berättelsens budskap och mening.</i>	<i>Eleven kan göra enkla reflektioner över hur språklig variation hänger samman med talare och kommunikationssituation samt ge exempel på hur språk och språkbruk kan markera avstånd och samhörighet.</i>

[Gy11, Svenska 1]

Lärlarleda instruktioner

1. Introduktion till grafiska romaner (10 min)

- Presentera vad en grafisk roman är och hur den skiljer sig från traditionella romaner.
- Förklara syftet med att använda bilder i en berättelse och hur dessa bilder kan förstärka eller förändra textens budskap.
- Ge exempel på andra kända grafiska romaner och hur de använder visuell berättarteknik.
- Diskutera kort hur "Missat samtal" använder färg och tystnad för att förmedla känslor och stämning.

2. Läsning och tolkning av "Missat samtal" (15 min)

- Läs valda delar av boken tillsammans, där bilderna har en framträdande roll.
- Analysera hur färgerna i de olika scenerna bidrar till berättelsens känslomässiga ton.
- Diskutera hur berättelsens två tidsplan påverkar läsarens upplevelse

och förståelse av händelserna.

- Uppmuntra eleverna att skriva ner sina egna reflektioner om hur bokens form och innehåll samspelar.

3. Diskussion om tystnad och påverkan (10 min)

- Diskutera temat om tystnad i boken och hur den påverkar de unga personernas liv efter terrorattentatet.
- Jämför med andra situationer där tystnad spelar en viktig roll i att bearbeta trauma.
- Diskutera hur tystnad kan vara ett sätt att hantera svåra upplevelser eller känslor.
- Be eleverna att reflektera över sina egna erfarenheter av att vara tysta i svåra situationer.

4. Grupparbete: Skapa en visuell berättelse (15 min)

- Dela upp eleverna i små grupper och ge dem uppgiften att skapa en kort grafisk roman baserat på en scen från "Missat samtal".
- Grupperna ska bestämma vilka färger och bildkompositioner de ska använda för att förmedla ett specifikt känslomässigt budskap.
- Låt grupperna presentera sina verk för klassen och diskutera hur de har använt visuella tekniker för att förstärka berättelsen.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Grafisk romanens historia och funktion:** Grafiska romaner är en blandning av bild och text där bilderna ofta bär lika stor vikt som själva texten. Denna genre har blivit populär för att ge nya sätt att berätta historier, där bilder kan fördjupa förståelsen och känslomässiga uttryck.
- **Tystnad som tema:** I "Missat samtal" används tystnad för att visa på de omedvetna och medvetna processer som pågår hos dem som inte varit direkt involverade i en traumatisk händelse, men som ändå påverkas starkt. Tystnaden speglar oförmågan att uttrycka svåra känslor.
- **Färg och känslomässig påverkan:** Bokens användning av färger är central för hur berättelsen uppfattas. Färger kan symbolisera olika känslor eller stämningar och påverka hur vi tolkar berättelsen. Exempelvis kan mörka färger förknippas med sorg eller rädsla, medan ljusa färger kan ge en känsla av hopp.
- **Berättarteknik i grafiska romaner:** Berättelserna i grafiska romaner

berättas inte bara genom text utan också genom bildkomposition, färgval och bildrutor. Dessa visuella element kan förändra hur en historia uppfattas jämfört med traditionella textbaserade romaner.

- **Reflektion kring trauma och återhämtning:** Eleverna ska också reflektera över hur ungdomar i boken hanterar efterverkningarna av en tragedi och hur det påverkar deras vardag och identitet.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Grafisk roman	En litterär genre där berättelsen berättas genom både bilder och text.	“Grafisk” kommer från grekiska “grapho”, som betyder “skriva”. “Roman” från latin “romanicus”, som betyder “romantisk”.
Tystnad	Ett tillstånd av frånvaro av ljud eller tal, ofta använd för att beskriva en känslomässig eller dramatisk paus.	Från fornsvenska “tystnad”, som har samma betydelse.
Färgkomposition	Användningen av färger för att skapa visuella mönster eller för att förstärka en berättelse.	“Komposition” från latin “componere”, som betyder att sätta ihop eller arrangera.
Trauma	En stark emotionell chock eller skada som kan påverka en individs mentala och känslomässiga välmående.	Från grekiska “trauma”, som betyder “sår” eller “skada”.

Diskussionsfrågor

A. Hur tror du att tystnaden i “Missat samtal” påverkar Rebeckas sätt att hantera sina känslor och omvärld? Kan tystnad ibland vara ett sätt att bearbeta trauma?

B. Om du var Rebecka, hur skulle du hantera din känsla av att inte ha varit där på Utøya? Tror du att det skulle påverka din relation till andra människor och dig själv?

C. Grafiska romaner använder bilder för att förstärka berättelser. Hur tror du att olika färger kan påverka läsarens känslomässiga upplevelse av berättelsen?

Aktivitet

Eleverna får i denna aktivitet skapa en egen kort grafisk roman om ett personligt tema som de känner starkt för. Aktiviteten går ut på att varje elev ska skapa tre till fyra bildrutor där färgval och bildkomposition är centrala

för att förmedla deras känslor och budskap. Genom att skapa en egen grafisk berättelse får eleverna möjlighet att praktiskt tillämpa sina kunskaper om visuell kommunikation och experimentera med hur bilder kan förstärka en berättelse.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad är en grafisk roman?	En berättelse som använder både bilder och text för att förmedla en historia.
Vad är tystnadens funktion i "Missat samtal"?	Tystnad används för att visa hur traumat påverkar Rebecka och andra unga som inte var där.
Hur kan färg påverka vår förståelse av en berättelse?	Färg kan förmedla känslor, stämningar och intensitet i en berättelse.
Vad är en central skillnad mellan grafiska romaner och traditionella romaner?	Grafiska romaner använder bilder som en aktiv del av berättelsen, inte bara som illustration.
Vad menas med trauma i boken "Missat samtal"?	Trauma hänvisar till den långvariga påverkan av terrorattentatet på ungdomarna.
Vilken roll spelar minnet av 22 juli för Rebecka?	Minnet av händelsen påverkar Rebecka djupt, trots att hon inte var där.
Hur kan tystnad användas för att bearbeta sorg?	Tystnad kan vara ett sätt att bearbeta och förstå svåra känslor utan att behöva tala om dem.
Vad tror du att författaren vill förmedla med användningen av färg i boken?	Färger används för att förstärka känslor och för att visa på de olika tonerna i berättelsen.

Hemuppgift

Som hemuppgift ska eleverna skriva en reflekterande text om hur tystnad och färg används i "Missat samtal" för att förstärka berättelsens tema. Eleverna ska välja en specifik scen i boken och analysera hur tystnad och färg spelar en roll för att skapa känslomässig påverkan. Texten ska vara mellan 500 och 800 ord.

Citat

"Vi kan inte alltid kontrollera de saker som händer oss, men vi kan kontrollera hur vi hanterar dem." – Viktor Frankl, 1946.

Detta citat handlar om att hitta styrkan att bearbeta svåra erfarenheter, vilket är ett tema i "Missat samtal". Rebecka och hennes vänner måste lära sig att hantera det som hänt på Utøya, även om de inte kan förändra det som

skett.

Tags: [2020](#), [Gymnasiet](#), [Okategoriserade](#), [Svenska](#), [Tal](#)